

BİL 362 Mikroişlemciler: PTR, OFFSET işleçleri ve Dizi Adresleme

Ahmet Burak Can

abc@hacettepe.edu.tr

PTR İşleci - 1

Bir veri etiketinin veri tipinin üzerine yazar.

Bir verinin bölümlerine ulaşmada esneklik sağlar.

```
.data
myDouble DWORD 12345678h

.code
mov ax, myDouble                ; hata - neden?
mov ax, WORD PTR myDouble       ; 5678h yükler
mov WORD PTR myDouble, 4321h    ; 4321h saklar
```

PTR İşleci: Örnek

```
.data  
myDouble DWORD 12345678h
```

Çift-sözcük	Sözcük	Bayt	Offset	
		12	0003	myDouble+ 3
	1234	34	0002	myDouble + 2
		56	0001	myDouble + 1
12345678	5678	78	0000	myDouble

```
mov al, BYTE PTR myDouble           ; AL = 78h  
mov al, BYTE PTR [myDouble+1]       ; AL = 56h  
mov al, BYTE PTR [myDouble+2]       ; AL = 34h  
mov ax, WORD PTR myDouble           ; AX = 5678h  
mov ax, WORD PTR [myDouble+2]       ; AX = 1234h
```

PTR İşleci - 2

PTR işleci aynı zamanda, küçük tipte tanımlanmış verileri birleştirmek ve daha büyük bir işlenene taşımak için de kullanılır.

İşlemci baytları otomatik olarak ters çevirir.

```
.data
myBytes BYTE 12h,34h,56h,78h

.code
mov ax, WORD PTR [myBytes]           ; AX = 3412h
mov ax, WORD PTR [myBytes+2]        ; AX = 7856h
mov eax, DWORD PTR myBytes          ; EAX = 78563412h
```

Alıştırma

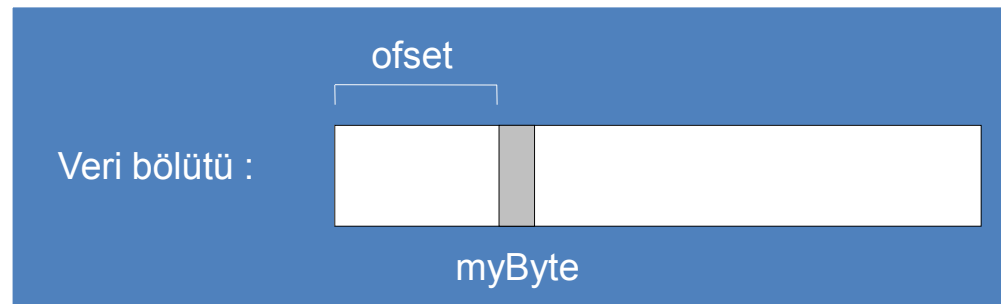
Aşağıdaki işlemlerde her hedef işlenenin değerini gösterin.

```
.data
varB BYTE 65h,31h,02h,05h
varW WORD 6543h,1202h
varD DWORD 12345678h

.code
mov ax, WORD PTR [varB+2]           ; 0502h
mov bl, BYTE PTR varD               ; 78h
mov bl, BYTE PTR [varW+2]           ; 02h
mov ax, WORD PTR [varD+2]           ; 1234h
mov eax, DWORD PTR varW             ; 12026543h
```

OFFSET İşleci - 1

- OFFSET işleci, bir veri etiketinin, ait olduğu bölütün başlangıcına olan uzaklığını, **bayt olarak** döndürür.

OFFSET İşleci: Örnek

```
.data
bVal BYTE ?
wVal WORD ?
dVal DWORD ?
dVal2 DWORD ?

.code
mov si, OFFSET bVal      ; SI = 0000H
mov si, OFFSET wVal      ; SI = 0001H
mov si, OFFSET dVal      ; SI = 0003H
mov si, OFFSET dVal2     ; SI = 0007H
```

OFFSET İşleci - 2

OFFSET ile döndürülen değer bir imleçtir (“pointer”).

C++

```
; C++ version:  
char array[100];  
char *p = array;
```

Assembly

```
.data  
array BYTE 100 DUP(?)  
  
.code  
mov si, OFFSET array           ; SI is p
```


Dolaylı İşlenenler (“Indirect Operands”) – 1

Bir dolaylı işlenen, dizi veya dizgi olarak tanımlanmış değişkenin adresini tutar.

İmleç (“pointer”) gibidir; ters-referans edilebilir.

```
.data
val1 BYTE 10h,20h,30h

.code
mov si, OFFSET val1
mov al, [si]                ; ters-referans SI (AL = 10h)

inc si
mov al, [si]                ; AL = 20h

inc si
mov al, [si]                ; AL = 30h
```

Dolaylı İşlenenler - 2

Dolaylı adresleme yaparken, bir bellek işleneninin büyüklüğünü net olarak alabilmek için, PTR işlecini kullanmak gerekir.

```
.data
myCount WORD 0

.code
mov si, OFFSET myCount
inc [si]           ; hata: myCount iki bayt uzunlugunda
                   ; bir bayt uzerinde arttirma yeterli olmaz

inc WORD PTR [si]  ; tamam
```

Örnek: Dizi Toplama

Dolaylı işlenenler bir diziyi çevirmek için kullanılabilir.

(Köşeli parantez içindeki yazmacın, dizi tipine uyan bir değerle arttırılması gerekir.)

```
.data
arrayW WORD 1000h,2000h,3000h
.code
    mov si, OFFSET arrayW
    mov ax, [si]
    add si, 2                ; veya: add si, TYPE arrayW
    add ax, [si]
    add si, 2
    add ax, [si]             ; AX = dizinin toplamı
```

Dizinli İşlenenler (“Indexed Operands”)

Bir dizinli işlenen, etkin adresi (“effective address” – EA) oluşturmak için; bir sabiti bir yazmaca ekler.

[etiket + yazmaç] veya etiket[yazmaç]

```
.data
arrayW WORD 1000h,2000h,3000h

.code
    mov si, 0
    mov ax, [arrayW + si]           ; AX = 1000h
    mov ax, arrayW[si]             ; alternatif biçim
    add si, 2
    add ax, [arrayW + si]
```

Dizin Ölçekleme (“Index Scaling”)

Bir dolaylı veya dizinli işlenen, dizi elemanının ofsetine ölçeklenebilir.

Dizin değeri (“index”), dizinin elemanlarının boyu ile çarpılır.

```
.data
arrayB BYTE 0,1,2,3,4,5
arrayW WORD 0,1,2,3,4,5
arrayD DWORD 0,1,2,3,4,5

.code
mov si,4
mov al, arrayB[si * 1]           ; 04
mov bx, arrayW[si * 2]           ; 0004
mov edx, arrayD[si * 4]          ; 00000004
```